

တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် & တၢ်တီၢ်ကျဲၤတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် အကလုာ်တၢ်နီၤဖးတဖၣ် 2023-2024

မိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲကဟုၤကယၢ်တၢ်အိၣ် -

ကွဲၤတဖၣ်ကယုၤထၢ History Day အကလုာ်အတၢ်နီၤဖးလၢတဒ်သိးလိာ်အသးယဲၢ်ခါအခါတခါလၢတၢ်ကနီၤဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ် အတၢ်မၤ-

- **တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါ**- ဒ်သိးဒီးတၢ်ကွၢ်ကီၢ်တခါအလီၢ်,သနၢ်ကုဆဲးဆဲးဖိ. ညီၣ်ကမ့ၢ်စးခိတီၣ်တၢ်ဒါလၢတၢ်ချးလီၤသၢကနူၤ ဟံၣ်ဃုာ် လံာ်ဖျါ 500 လၢကွဲၤကွဲးအီၤ,တၢ်ကတိၤဆိၣ်ထွဲတၢ်ဂီၢ်ဒီးတၢ်ဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **ဟံၣ်ယဲၤသန့**- ဒ်ကွဲၤတၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ဟံၣ်ဃုာ်ကွဲၤထီၣ်ဘး 1,200 ဂၤ-တၢ်ကွဲးတဖၣ်,တၢ်ကတိၤ ဆိၣ်ထွဲတၢ်,တၢ်ဂီၢ်ဒီးမံဒယၣ်အကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ. ကွဲၤတဖၣ်ကဘၣ်သူ NHD အဟံၣ်ယဲၤသန့အဲဒီးထၢတၢ်လိာ်ဟ့ၣ်အပူၤလၢတၢ်ကမၤကဲထီၣ်ဟံၣ်ယဲၤသန့တခါန့ၣ်လီၤ.
- **လံာ်ဆိၣ်ရဲၣ်** ကမ့ၢ်လံာ်ဖျါ 1,500-2,500 န့ၣ်လီၤ. ထဲဒ်ဒ်တၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကရူၢ်တၢ်ကွဲးလံာ်ဆိၣ်ရဲၣ်န့ၣ်တၢ်ပျဲအီၤလၢ National History Day အဂီၢ်ဘၣ်
- **တၢ်ဂီၢ်ဒိဟံၣ်ဖျါ**- တၢ်ဂီၢ်ဒိအတၢ်ဒုးန့ၣ်တဆဲးမံးန့ၣ်,တၢ်ဒုးန့ၣ်သမုန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဃုာ်ပုၤအိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်တဲအပူၤတဖၣ်,တၢ်ကွဲးဂီၢ်ဒိအလံာ်တဘျီဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **ဒီးခယုမံၣ်ထရဲၣ်**- တဆဲးမံးန့ၣ်ဒ်ယၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဃုာ်တၢ်ဂီၢ်တဖၣ်,တၢ်ဂီၢ်မူ,တၢ်ဂီၢ်,တၢ်သံကွၢ်သံဒီးတဖၣ်,တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ,ဒီးကွဲၤထုးထီၣ်တၢ်တဲန့ၣ်လီၤ.

ကွဲၤတဖၣ်ကြးဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ပးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တီၤဒီးနီၢ်တၢ်ဂီၢ်အတၢ်ဂီၢ်ဆူၣ်တချုးအဝဲသ့ၣ်ဃုထၢ တၢ်မၤအလုာ်တခါန့ၣ်လီၤ.

- **တၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တီၤ** တၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တီၤတနီၤန့ၣ်မၤတၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တီၤလၢတၢ်မၤအကလုာ်တနီၤအပူၤလီၤ. အဒိန့ၣ်, တၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တီၤလၢအကဲထီၣ်အသးလၢစၢၤလၢညါ တၢ်စံၣ်စၢၤအပူၤန့ၣ်တၢ်ဂီၢ်လၢတၢ်ဂီၢ်မူဒီးခယုမံၣ်ထရဲၣ်အဂီၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တအိၣ်လၢလၢပုၤပုၤဘၣ်.
- **တၢ်ဂီၢ်ဆူၣ်တဖၣ်** တၢ်နီၤပၢ်နီၢ်တၢ်ဂီၢ်အတၢ်ဂီၢ်ဆူၣ်န့ၣ်ကမၤစၢၤကွဲၤတဖၣ်လၢကယုထၢတၢ်မၤအကလုာ်တခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၢ်မူဒီးခယုမံၣ်ထရဲၣ်မုတမ့ၢ်ဟံၣ်ယဲၤသန့တဖၣ်န့ၣ်ဂ့ၣ်ဒ်လၢကွဲၤလၢအအဲၣ်မၤတၢ်ဒီးစးဖိကဟ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်လၢအကဲတၢ်လီၤလးလၢ History Day အဂီၢ်န့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်. တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢအဂ့ၢ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါမၤလိအကံၢ်အစီလၢအဂ့ၢ်လၢအလီၢ်ခိန့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢအဂ့ၢ် တခါန့ၣ်ကညီဝဲဒ်လၢတၢ်ကနီၤပၢ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. နကွၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအဒိတဖၣ်သ့ဝဲဒ်ဖဲ mnhs.org/historyday/categories/sample-projects န့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲကဟုၤကယၢ်တၢ်ဖိးသဲးစးအမူအဒါ

တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်ကတၢ်လၢအလုာ်ဘၢပသးသ့လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တဘျီကမ့ၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအလဲၢ်အကွၢ်တခါလၢကွဲၤတဖၣ်မၤကဲထီၣ်တ့ၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. နမၤစၢၤသ့ဒ်လဲၣ်.

- မၤစၢၤရဲၣ်ကျဲၤပၤဆၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အမုၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. History Day န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤတခါလၢန့ၣ်ကမၤဝဲၤအီၤလၢတသီ အတီၢ်ပူၤန့ၣ်ဘၣ်.
- မၤတၢ်လၢအကဲထီၣ် **တၢ်လီၤပျဲၤသ့** လၢန့ၣ်အဂီၢ်လၢကမၤဒဲၣ်အကစၢ်တက့ၢ်. အဒိန့ၣ်- မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးလဲၤတရံး စုကဝဲၤပိးလီၤသ့မုၢ်အူၢ်ဂီၢ်သဟီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဟ့ၣ်ဘၣ် **တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢအကဲထီၣ်သ့မၤအီၤန့ၣ်** ဖဲန့ၣ်မၤမ့ၢ်သ့အခါတက့ၢ်. အဒိန့ၣ်,ကွဲၤတဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တသ့ၣ်ညါကဘၣ်မၤဘၣ်ကျဲၤတၢ်ဂီၢ်အတၢ်အဒိၣ်အဆဲးဒ်လဲၣ်မုတမ့ၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်ဃုာ်လံာ်ကြိၢ်လၢဟံၣ်ယဲၤသန့တခါအပူၤန့ၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်.

မ့ၢ်ပကလိၣ်သ့စ့အါအါဂီၢ်ဂီၢ်.

National History Day မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်စံၣ်စၢၤတဲၤလီၤ. ပအဲၣ်ဒီးထီၣ်ကွဲၤတဖၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ကရဲၤပုးဒီးန့ၣ်ဖျါတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နတလိၣ်သ့စ့ထဲန့ၣ်ညါလၢတၢ်ကမၤတၢ်အံၤအဂီၢ်ဘၣ်. NHD Website Editor န့ၣ်တလိၣ်ဟ့ၣ်အပူၤဘၣ်. ဃုလီၢ်ဃာ်ပိးလၢအကဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤစၢၤတဖၣ်လၢတၢ်သဲးစးတဖၣ်မုတမ့ၢ်ကွဲၤအိၣ်လၢတၢ်ဂီၢ်ဒိဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂီၢ်တက့ၢ်. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဒီးခယုမံၣ်ထရဲၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်အပူၤအသန့န့ၣ်ကအိၣ်ဟံၣ်လဲၤလၢန့ၣ်မုတမ့ၢ်ကွဲၤအိၣ်ဖျါထီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. စးခိတီၣ်အတၢ်ဒုးန့ၣ်တခါန့ၣ်မၤတၢ်သ့တမံၤဒ်သ့ၣ်ဘၣ်အတက့ၢ်တခါန့ၣ်လီၤ.

စံးဘျုးဘၣ်န့ၣ်လၢန့ၣ်ထွဲန့ၣ်ကွဲၤဒ်အဝဲသ့ၣ်မၤကဲထီၣ် History Day အတၢ်တီၢ်ကျဲၤအခါန့ၣ်လီၤ. နမၤလိအါထီၣ်ဘၣ်ပး History Day ခီဖျါတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးန့ၣ်ဟံၣ်ယဲၤသန့ www.mnhs.org/historyday န့ၣ်သ့လီၤ.

Sammie Jo Papas

Sammie Jo Papas
တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအမူဒါခိၣ်ဒီးကီၢ်စံၣ်ပုၤရဲၣ်ကျဲၤပၤဆၢစၢၤတၢ်
National History Day လၢမံၣ်န့ၣ်ထီၣ်အပူၤ
samantha.papas@mnhs.org